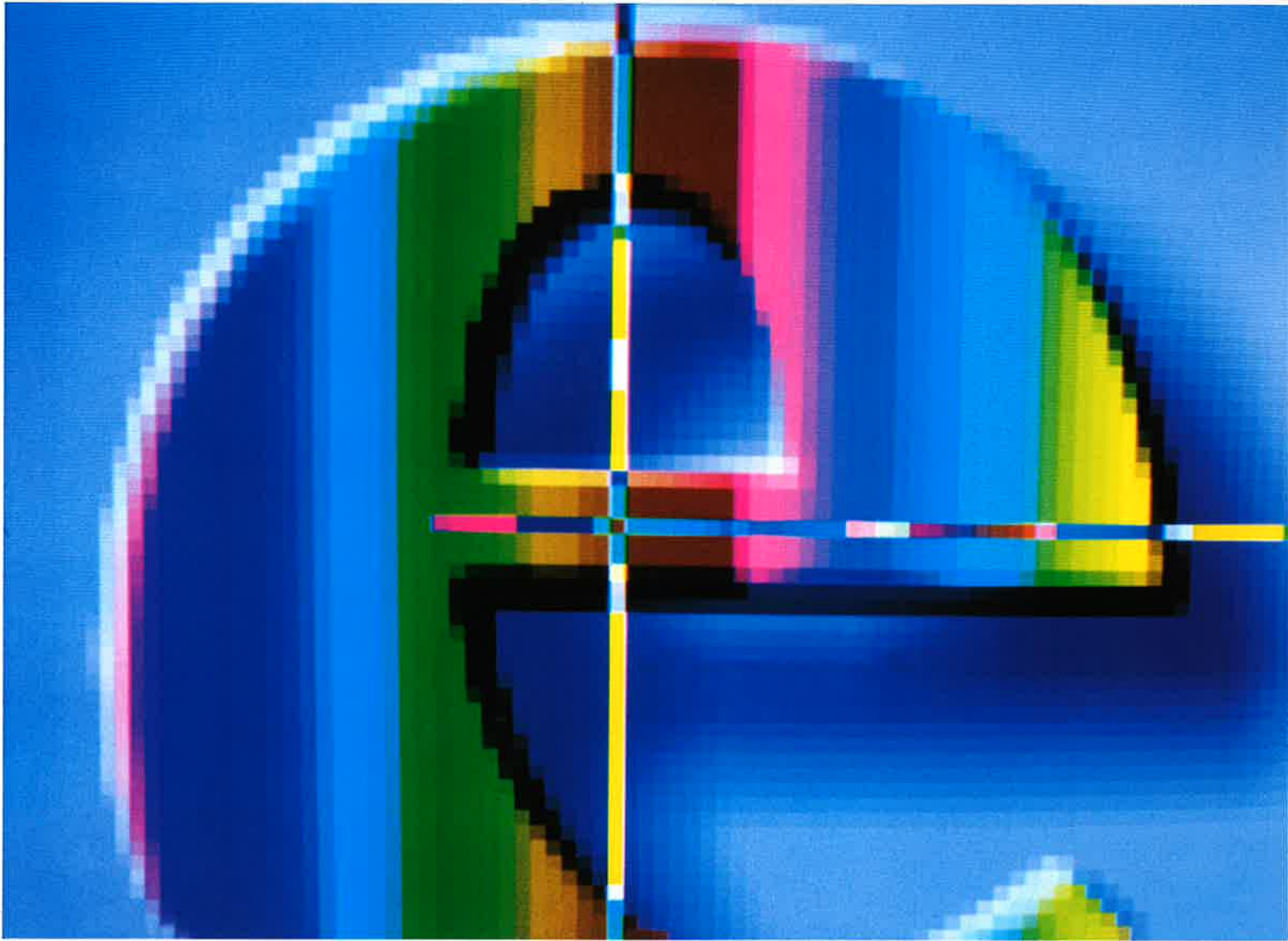

**IZVJEŠĆE O REZULTATIMA PRAĆENJA
KVALITETE ZRAKA NA AUTOMATSKOJ
POSTAJI ZA PRAĆENJE KVALITETE
ZRAKA BIJENIK ZA PERIOD
SIJEČANJ–VELJAČA U 2018. GODINI**

Zagreb, veljača 2019.

EKONERG ♦ Laboratorij za praćenje kvalitete zraka ♦
Koranska 5, Zagreb

Tel: +385 (0)1 6000-111; **Faks:** +385 (0)1 6171-560

Naručitelj:

HEP – PROIZVODNJA d.o.o.
SEKTOR ZA TERMoeLEKTRANE
Pogon EL-TO Zagreb
Zagorska 1, 10000 Zagreb

Radni nalog:

I-02-634/18

Oznaka izvješća:

L/I-02-634/18

Naslov:

**IZVJEŠĆE O REZULTATIMA PRAĆENJA KVALITETE
ZRAKA NA AUTOMATSKOJ POSTAJI ZA PRAĆENJE KVALITETE ZRAKA
BIJENIK**

IZVJEŠĆE ZA PERIOD SIJEČANJ - VELJAČA U 2018. GODINI

Voditelj Laboratorija za praćenje kvalitete zraka:

Predrag Hercog, dipl. ing. med. biok.

Direktor Odjela za mjerenje i analitiku:

Bojan Abramović, dipl. ing. stroj.

Direktor:

Mr. sc. Zdravko Mužek, dipl. ing. stroj.

Zagreb, 27. veljače 2019.

SADRŽAJ

1. UGOVORNI ODNOSI	4
2. MJERENJA SUKLADNO AKREDITIRANIM METODAMA	4
3. REFERENTNI DOKUMENTI	5
3.1 Propisi Republike Hrvatske	5
3.2 Norme	5
3.3 Direktive i propisi EU	5
4. CILJANA KVALITETA PODATAKA	6
5. OPĆI PODACI	7
5.1 Metapodatci	7
5.2 Mjerni sustav	8
5.3 Specifikacija mjernih instrumenata i analiti	8
5.4 Lokacija	9
5.4.1 Makrolokacija	9
5.4.2 Mikrolokacija	10
5.5 Klasifikacija postaje	10
6. SAŽETAK QA/QC PLANA MREŽE	11
7. SAŽETAK POSTUPKA PROVJERE VALJANOSTI MJERNIH PODATAKA	11
7.1 Sažeti opis svih aktivnosti	11
7.2 Provjera statusa tehničke ispravnosti mjerene opreme	11
7.3 Provjera ispunjavanja QC standarda	12
7.4 Kritička i logička provjera mjernih podataka	12
7.5 Označavanje statusa valjanosti mjernih rezultata	12
7.6 Način prikazivanja validiranih podataka	12
8. TEHNIČKA ISPRAVNOST I MJERNA SLJEDIVOST	13
8.1 Tehnička ispravnost postaja	13
8.2 Onečišćujuće tvari koje su praćene tijekom godine	13
8.3 Mjerna sljedivost i osiguranje kvalitete mjerenja	13
9. PREGLED FUNKCIONALNOSTI POSTAJE	13
10. REZULTATI	14
10.1 Koncentracije onečišćujućih tvari i obrada podataka	14
10.2 Evaluacija mjernih podataka - automatska mjerenja	14
10.2.1 Zakonska osnova	14
10.2.2 Granične vrijednosti i učestalost dozvoljenih prekoračenja	14
10.2.3 Evaluacija rezultata	15
11. KATEGORIZACIJA ZRAKA	17

1. UGOVORNI ODNOSI

Sukladno nalogu broj: I-02-634/18 (broj ugovora: U2307-155/13), sklopljenom između HEP-a, Ekonerg-a (Instituta za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o.) i IMI-a (Instituta za medicinska istraživanja), Ekonerg je obavezan izvršiti provjeru kvalitete mjerenja i podataka, za mjerenja svih parametara u mreži kao i validaciju mjernih podataka na postaji za praćenje kvalitete zraka Bijenik. Ekonerg radi mjerenja SO₂ i PM₁₀ automatskom metodom, dok IMI radi mjerenja PM₁₀ referentnom metodom.

Provjera kvalitete mjerenja i podataka obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14, 61/17, 118/18), Pravilniku o praćenju kvalitete zraka (NN 79/17) i Pravilniku o uzajamnoj razmjeni informacija i izvješćivanju o kvaliteti zraka i obavezama za provedbu odluke komisije 2011/850/EU (NN 3/16).

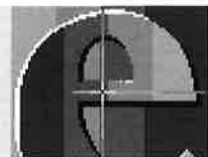
Sukladno istom zakonu i pravilnicima te Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12, 84/17) izrađeno je i ovo izvješće.

Analizirani su validirani mjerni podaci od 01.01.2018. do 28.02.2018. godine.

2. MJERENJA SUKLADNO AKREDITIRANIM METODAMA

Mjerenja SO₂ je prema akreditiranim ispitnim metodama provodio Laboratorij za praćenje kvalitete zraka tvrtke Ekonerg koji je osposobljen prema HRN EN ISO/IEC 17025:2007:

Mjerna metoda	Norma
Mjerenje koncentracije sumporova dioksida u vanjskom zraku standardnom metodom	HRN EN 14212:2012 – Mjerenje koncentracije sumporovog dioksida u zraku ultraljubičastom fluorescencijom (EN 14212) + HRN EN 14212:2012/Ispr. 1:2014

3. REFERENTNI DOKUMENTI

3.1 Propisi Republike Hrvatske

- ◀Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14, 61/17, 118/18)
- ◀Pravilnik o praćenju kvalitete zraka (NN 79/17)
- ◀Pravilnik o uzajamnoj razmjeni informacija i izvješćivanju o kvaliteti zraka i obavezama za provedbu odluke komisije 2011/850/EU (NN 3/16)
- ◀Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12, 84/17)

3.2 Norme

- ◀HRN EN ISO/IEC 17025 – Opći zahtjevi za osposobljenost ispitnih i umjernih laboratorija

3.3 Direktive i propisi EU

- ◀Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća
- ◀Direktiva Komisije (EU) 2015/1480
- ◀Provedbena odluka Komisije od 12. prosinca 2011. o utvrđivanju pravila za Direktive 2004/107/EZ i 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uzajamne razmjene informacija i izvješćivanja o kvaliteti zraka (2011/850/EU)
- ◀Guidance on the Decision 2011/850/EU
- ◀„Criteria for EUROAIRNET The EEA Air Quality Monitoring and Information Network“; EEA Technical Report No. 12
- ◀“QA/QC checks on air quality data in AIRBASE and on the Eol 2004 data Procedures and results”; ETC/ACC Technical paper 2005/3 September 2005; Wim Mol and Patrick van Hooydonk

4. CILJANA KVALITETA PODATAKA

Zahtjevi za kvalitetom mjernih podataka o kvaliteti zraka definirani su Pravilnikom o praćenju kvalitete zraka.

Slijedeći zakonsku i normativnu regulativu postavljeni su zahtjevi na kvalitetu podataka koji su opisani u tablici 1.

Tablica 1.

Parametar kvalitete podataka	SO ₂	PM ₁₀
Mjerna nesigurnost	15%	25%
Minimalan obuhvat podataka	90%	90%
Minimalna vremenska pokrivenost	-	-

Kod sjedinjavanja 10 minutnih vrijednosti u jednosatne vrijednosti (usrednjavanja podataka) zahtjeva se minimalni obuhvat podataka od 75%.

Kod izračunavanja viših vremena usrednjavanja također se zahtjeva minimalan obuhvat podataka od 75%.

5. OPĆI PODACI

5.1 Metapodatci

Metapodatci za postaju Bijenik prikazani su u tablici 2.

Tablica 2.

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Bijenik
1.2.	Ime grada	Zagreb
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	
1.4.	Kod postaje	GZ0102
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Ekonerg i Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	HEP, Grad Zagreb, MZOE
1.7.	Ciljevi mjerenja	Procjene utjecaja HEP EL-TO na zdravlje ljudi i okoliš
1.8.	Geografske koordinate	45°50'48,43"S / 15°56'20,30"E
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ i PM ₁₀ frakcija lebdećih čestica
1.11.	Meteorološki parametri	
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1. Naziv Sekvencijalni sakupljač lebdećih čestica SEQ 47/50		
3.2. Analitička metoda ili mjerna metoda HRN EN 12341:2014 (EN 12341:2014)		
PM ₁₀ čestice	automatski sakupljač gravimetrijska analiza	Analiza – gravimetrijska metoda HRN EN 12341:2014
PM ₁₀ čestice	automatski analizator	apsorpcija beta zračenja
SO ₂	automatski analizator	UV fluorescencija
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	Ulica Bijenik 20 metara od ceste
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	3 metra
4.3.	Učestalost integriranja podataka	U skladu sa zakonom
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	24 sata, izmjena uzorka u 12 sati

5.2 Mjerni sustav

Postaja je standardnog tipa izotermičkog skloništa s kontroliranim klimatskim uvjetima. Instrumenti i uzorkivači rade na osnovu mjernih principa referentnih metoda navedenih u Pravilniku o praćenju kvalitete zraka. Mjerni sustav povezan je direktnom vezom putem ADSL linije internet vezom sa nadzornim računalom u Laboratoriju za praćenje kvalitete zraka tvrtke Ekonerg pomoću sustava za prikupljanje i slanje podataka IDA ZRW.

Mjerni sustav sastoji se od sljedećih komponenti opisanih u tablici 3:

Tablica 3.

Komponenta sustava	Proizvođač
Pokretno izotermičko sklonište – prilagođeno vozilo	Ekonerg
APSA-370 SO ₂ analizator	Horiba
APDA-371 PM ₁₀ analizator	Horiba
Sekvencijalni sakupljač lebdećih čestica SEQ 47/50	Leckel
Sustav za kontrolu odziva AFCU 360M	Horiba
Kalibracijska boca	UTP- Soul group
Sustav za prikupljanje i slanje podataka	Horiba
Termostatirani sustav grijanja i hlađenja	LG

5.3 Specifikacija mjernih instrumenata i analiti

Sva mjerenja izvode se kontinuirano prema normiranim metodama definiranim u Pravilniku o praćenju kvalitete zraka. Svi instrumenti posjeduju Tipsko odobrenje sukladno relevantnim normama. U tablici 4 prikazani su mjerni princip, vrijeme usrednjavanja i granica detekcije za pojedini analizator.

Tablica 4.

Instrument, analit	Mjerni princip	Vrijeme usrednjavanja (min)	Granica detekcije (µg/m ³)
Horiba APSA-370, SO ₂	UV fluorescencija	60	5,02
APDA-371, PM ₁₀	apsorpcija beta zračenja	60	1

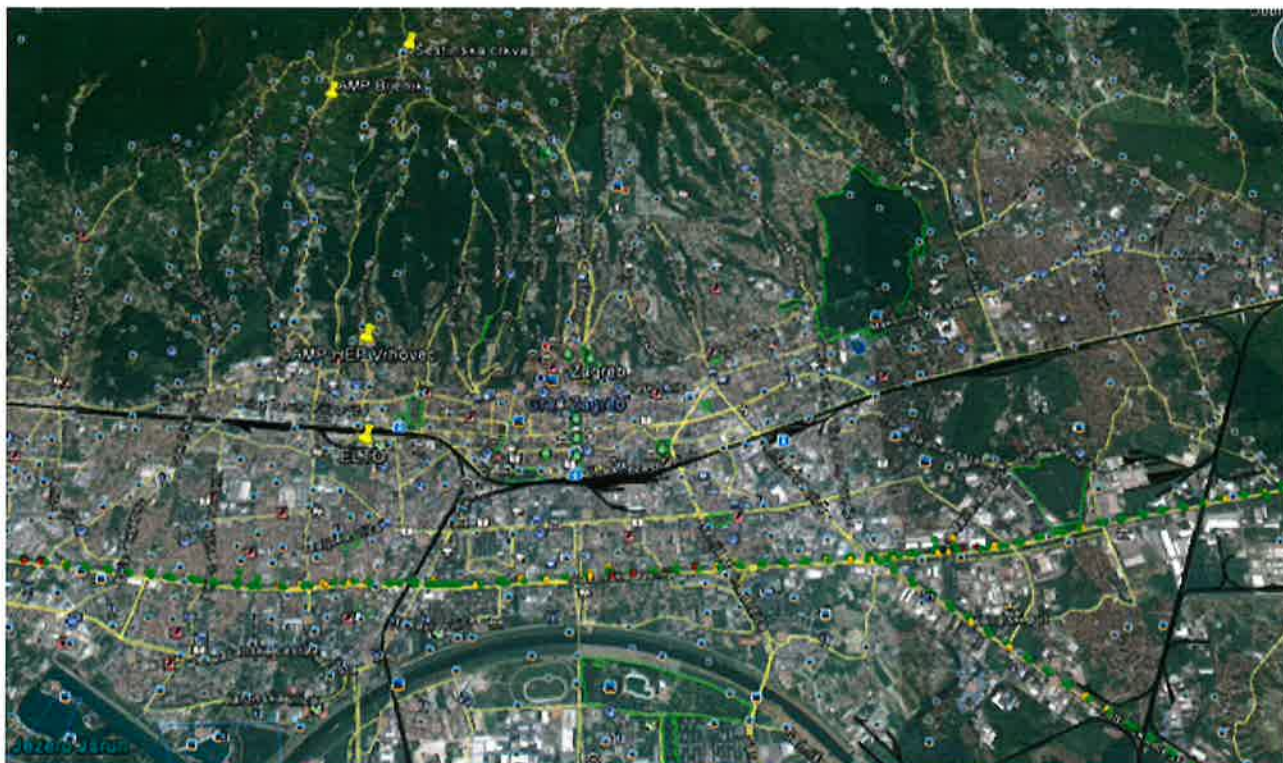

5.4 Lokacija

Makrolokaciju i mikrolokaciju odabrali su stručnjaci IMI-ja i Ekonerga.

5.4.1 Makrolokacija

Postaja je smještena u sjevero - sjeverozapadnom dijelu grada Zagreba na hrptu obronka Medvednice na 264 mnv (Slika 1). Udaljena je 4,5 km sjeverno (350°) od EL-TO čiji utjecaj prati. S lokacije postaje postoji vizualni kontakt sa EL-TO.

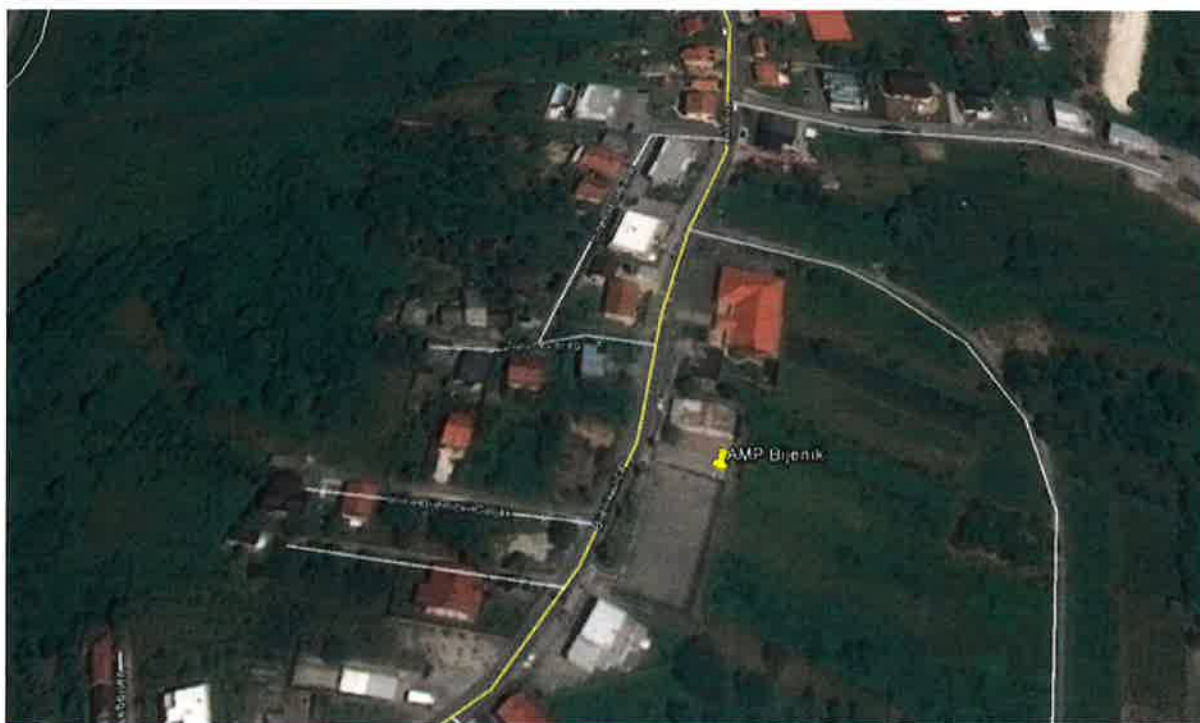

Slika 1. Makrolokacija postaje Bijenik

5.4.2 Mikrolokacija

Postaja je smještena u rezidencijalnoj četvrti sa obiteljskim kućama. Udaljena je cca 20 metara od lokalne ceste sa prometom slabog intenziteta i minimalno 3 kilometra od većih prometnica. Na slici 2 označena je mikrolokacija postaje.

Slika 2. Mikrolokacija postaje Bijenik

5.5 Klasifikacija postaje

Postaja je po tipu industrijska te je isključive namjene praćenje utjecaja EL-TO na kvalitetu zraka.

6. SAŽETAK QA/QC PLANA MREŽE

Za postizanje ciljane kvalitete podataka definiran je sustav kvalitete. Kod kreiranja QA/QC plana prvenstveno smo se vodili odrednicama norme HRN EN ISO/IEC 17025 – Opći zahtjevi za osposobljenost ispitnih i umjernih laboratorija te naputcima iz „Criteria for EUROAIRNET The EEA Air Quality Monitoring and Information Network“ EEA Technical Report No. 12 I “QA/QC checks on air quality data in AIRBASE and on the Eol 2004 data Procedures and results” ETC/ACC Technical paper 2005/3 September 2005 Wim Mol and Patrick van Hooydonk

Sustav osiguranja i provjere kvalitete mjerenja sadržava sljedeće komponente:

1. Dnevna automatska provjera odaziva instrumenata na nulti i span plin
2. Redovna dnevna validacija podataka i stanja instrumenata
3. Redovni dvotjedni obilasci postaja
4. Po potrebi ugađanje instrumenata na postaji
5. Mjesečna izvješća
6. Godišnji servisi
7. Godišnje umjeravanje instrumenata i ispitivanje radnih karakteristika sukladno relevantnim normama
8. Izvanredni servisi – nakon značajnijih zahvata na instrumentima obavezno umjeravanje
9. Sudjelovanje u usporednim mjerenjima

7. SAŽETAK POSTUPKA PROVJERE VALJANOSTI MJERNIH PODATAKA

Podaci o koncentracijama satnih vremena usrednjavanja onečišćujućih tvari u zraku koje se prate mjerenjem kvalitete zraka na postaji, prema donesenim programima mjerenja razine onečišćenosti zraka predstavljaju osnovni izvor podataka potrebnih za izvještavanje i razmjenu informacija sukladno regulativi RH i EU.

Kao takvi moraju biti valjani odnosno provjereni (validirani) prema referentnim dokumentima navedenim u točki 3.

7.1 Sažeti opis svih aktivnosti

Slijedeći odredbe odluke EK 2011/850/EU, a u skladu s normom HRN EN ISO/IEC 17025 te normama za pojedine onečišćujuće tvari, validacija podataka obavlja se na osnovu provedbe QA/QC plana mjerenja kao i kritičke i logičke provjere mjernih podataka.

Postupak se sastoji od provjere tehničke ispravnosti instrumenata i sustava za mjerenje, provjere ispunjavanja kriterija kontrole kvalitete mjerenja i kritičke i logičke provjere mjernih podataka.

Ove aktivnosti obavljaju se svakodnevno za protekla 24 sata na centralnom računalu pomoću podataka iz baze podataka i direktnim pristupom računalima ili datalogerima u svakoj pojedinoj postaji. Baza podataka sastoji se od svih mjernih, QA/QC i servisnih podataka o mreži koja se kontinuirano popunjava najnovijim podacima.

7.2 Provjera statusa tehničke ispravnosti mjerene opreme

Provjera statusa instrumenata uređaja obavlja se na način da se direktno putem programa Data communication server i internetske veze centralno računalo spoji na računalo u provjeravanoj stanici koje je povezano sa svim relevantnim komponentama mjernog sustava postaje. Ovo omogućava uvid u statuse tehničke ispravnost uređaja sukladno protokolima postavljenim od strane proizvođača opreme.

7.3 Provjera ispunjavanja QC standarda

Svi uređaji za mjerenje kvalitete zraka u okviru provedbe QC mjerenja imaju automatsku periodičku (svakih 25 sati) provjeru odziva na nulti i span (konc. analiza u iznosu od 80% mjernog područja) plin. Sukladno zadanim standardima svaka provjera bit će označena sa slovo E (error) ukoliko rezultati provjere prelaze zadane granice.

Na osnovu ove provjere može se zaključiti na koji način provjeravani instrument reagira na poznatu koncentraciju plina odnosno neprisutnost istog u nultom (filtriranom) zraku i postoje li trendovi u odgovoru instrumenta. Općenito ovako dobivene informacije predstavljaju kvalitetan uvid u funkcionalnost instrumenta te omogućavaju pravovremenu reakciju prije negoli se kvaliteta podataka spusti ispod postavljenih granica.

7.4 Kritička i logička provjera mjernih podataka

Programi Data Communication Server Presentation i ISKAZ preko baze podataka sa svih postaja omogućava uvid u sve mjerne, servisne i statusne podatke sa postaja. Ovo podrazumijeva 10 minutne i satne mjerne vrijednosti, postotak obuhvata rezultata, radovi na održavanju, alarmi i drugo. Kritička i logička provjera podataka predstavlja procjenjivanje valjanosti podataka uzimajući u obzir sve parametre koji mogu govoriti o valjanosti podataka poput izuzetno visokih rezultata, rezultata koji se prebrzo mijenjaju i rezultata koji previše odstupaju od očekivanih pri danim uvjetima (meteorološkim, prometnim, lokacijskim itd). Također uzima u obzir i usporedbu s prethodnim mjerenjima pri sličnim uvjetima i mjerenjima drugih onečišćujućih tvari kao i mjerenja s drugih (obližnjih) postaja u mreži. Općenito ovaj postupak predstavlja upotrebu svih znanja, saznanja i iskustava na području kvalitete zraka sa ciljem što kvalitetnije procjene valjanosti podataka.

7.5 Označavanje statusa valjanosti mjernih rezultata

Označavanje statusa valjanosti mjernih podataka obavlja se u ISKAZ-u i excel validacijskim listama svakodnevno na osnovi gore opisanog postupka.

Podaci se označavaju na sljedeći način:

LEGENDA

zapis bez GV	
zapis < 0	
zapis < GV	
zapis > GV	
odr. zero/span	
QA postupak	
obuhvat < 75%	
pogreška	
nema zapisa	
nevalidno	broj+N

— instrument na redovnoj kalibraciji ili redovnom održavanju

— može biti i u drugoj boji ove legende

7.6 Način prikazivanja validiranih podataka

Validirani podaci prikazuju se u xls formatu. Podaci za sve onečišćujuće tvari sadržani su u jednoj datoteci u obliku triju tablica na tri lista nazvana „Prilog 1“, „Prilog 2“ i „Prilog 3“ u ovisnosti koju vrstu podataka prikazuje. Osim validiranih satnih vrijednosti tablice sadržavaju i statističke podatke kako je to opisano u Pravilniku o praćenju kvalitete zraka. Tablice se nalaze u prilogima u elektroničkom obliku na CD-u.

U prilogu 6 nalaze se validirani podaci u xls formatu o mjerenjima kvalitete zraka Instituta za medicinska istraživanja (IMI) za njihov dio mjernog programa.

8. TEHNIČKA ISPRAVNOST I MJERNA SLJEDIVOST

8.1 Tehnička ispravnost postaja

Svi postupci osiguravanja tehničke ispravnosti postaje obavljeni su od strane ovlaštenog servisera za instrumente proizvođača Horiba i Leckel, tvrtke Ekonerg.

8.2 Onečišćujuće tvari koje su praćene tijekom godine

Onečišćujuće tvari koje su praćene u periodu siječanj – veljača 2018. godine na mornoj postaji Bijenik:

- Sumporov dioksid (SO_2)
- Lebdeće čestice aerodinamičkog promjera $< 10 \mu\text{m}$ (PM_{10})

8.3 Mjerna sljedivost i osiguranje kvalitete mjerenja

Praćenje koncentracija gore navedenih onečišćujućih tvari izvodilo se kontinuiranim mjerenjima prema Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14, 61/17, 118/18) i Pravilniku o praćenju kvalitete zraka (NN 79/17).

U periodu od 01.01.2018. do 28.02.2018. godine rad instrumenta je redovno provjeravan preko analiziranja dobivenih rezultata i putem "zero" i "span" provjera. Rezultati provjera nalaze se u bazi podataka postaje.

Svi mjerni instrumenti umjereni su u akreditiranom umjernom laboratoriju tvrtke Ekonerg sukladno propisanim radnim postupcima prema normi HRN EN ISO/IEC 17025 i relevantnim normama za svaku metodu.

Certifikati o umjeravanju sa dokazima mjerne sljedivosti do SI jedinica prema ISO 17025 nalaze se u dokumentaciji postaje.

9. PREGLED FUNKCIONALNOSTI POSTAJE

U periodu siječanj – veljača 2018. godine na postaji je ostvaren prosječan obuhvata podataka od 67,15 % za satno odnosno 65,25 % za 24-satno vrijeme usrednjavanja. Obuhvat podataka je smanjen zbog kvara instrumenta za mjerenje koncentracija lebdećih čestica PM_{10} .

Mjerna nesigurnost za SO_2 izračunata je iz podataka dobivenih provođenjem testova radnih karakteristika instrumenta u periodu siječanj – veljača 2018. godine i rezultata dobivenih testovima izvedenim tijekom ishođenja tipskog odobrenja u skladu sa relevantnim normama za referentne metode. Ostvarena kvaliteta podataka prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Ostvarena kvaliteta podataka

Postaja Bijenik	* SO_2 [%]	PM_{10} [%]	sr.vr. [%]
satni podaci	98,50	35,80	67,15
24 satni podaci	96,60	33,90	65,25
Mjerna nesigurnost [%]	<15	-	-

*metode akreditirane prema HRN EN ISO/IEC 17025

10. REZULTATI

10.1 Koncentracije onečišćujućih tvari i obrada podataka

Rezultati dobiveni u periodu siječanj – veljača u 2018. godini prikazani su i obrađeni u prilogima 1-3 (nalaze se u elektroničkom obliku na CD-u), dok je prilog 4 godišnje izvješće (Ekonerg).

- Prilog 1. Tablični prikaz koncentracija onečišćujućih tvari satnih vremena usrednjavanja
- Prilog 2. Tablični prikaz koncentracija onečišćujućih tvari 24-satnih vremena usrednjavanja
- Prilog 3. Statistička obrada podataka sa kategorizacijom kvalitete zraka
- Prilog 4. Elektronička verzija izvješća (Ekonerg)

10.2 Evaluacija mjernih podataka - automatska mjerenja

10.2.1 Zakonska osnova

Ocjenjivanje razine onečišćenosti zraka izvedeno je sukladno Članku 24. i 25. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14, 61/17, 118/18) te Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12, 84/17).

10.2.2 Granične vrijednosti i učestalost dozvoljenih prekoračenja

Za evaluaciju rezultata korištene su, sukladno gore spomenutoj Uredbi, granične vrijednosti i učestalost dozvoljenih prekoračenja iz tablice 6.

Tablica 6.

Onečišćujuća tvar	Vrijeme usrednjavanja	Razina granične vrijednosti (GV)	Učestalost dozvoljenih prekoračenja
SO ₂	1 sat	350 µg m ⁻³	GV ne smije biti prekoračena više od 24 puta tijekom kalendarske godine
	24 sata	125 µg m ⁻³	GV ne smije biti prekoračena više od 3 puta tijekom kalendarske godine
PM ₁₀	24 sata	50 µg m ⁻³	GV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine
	1 godina	40 µg m ⁻³	–

10.2.3 Evaluacija rezultata

Satno usrednjavanje

U periodu siječanj – veljača u 2018. godini koncentracije SO₂ nisu prekoračile graničnu vrijednost za satno vrijeme usrednjavanja niti jedan put.

Dnevno usrednjavanje

U periodu siječanj – veljača u 2018. godini koncentracije lebdećih čestica PM₁₀ 24-satnog vremena usrednjavanja prekoračile su graničnu vrijednost 2 puta mjereno referentnom mjernom metodom (mjerio IMI) (označeno crvenom bojom – Prilog-2), dok mjereno automatskom mjernom metodom (mjerio Ekonerg) koncentracije lebdećih čestica PM₁₀ nisu prekoračile graničnu vrijednost niti jedan put u navedenom razdoblju.

Koncentracije SO₂ nisu prekoračile granične vrijednosti za 24-satno vrijeme usrednjavanja niti jedan put u periodu siječanj – veljača u 2018. godini.

Na slici 3 prikazana su prekoračenja graničnih vrijednosti koncentracija PM₁₀ za 24-satno vrijeme usrednjavanja mjereno referentnom mjernom metodom (označeno crvenom bojom).

Pragovi upozorenja

Koncentracije SO₂ nisu prekoračile prag upozorenja niti jedan put u periodu siječanj – veljača u 2018. godini.

Godišnje usrednjavanje

Zbog kratkog perioda mjerenja od samo dva mjeseca u 2018. godini koncentracije onečišćujućih tvari nije moguće uspoređivati sa srednjom godišnjom graničnom vrijednosti kao ni sa pragovima procjene.

Iz raspoloživih podataka nije moguće sa sigurnošću utvrditi predominantni izvor onečišćenja.

2018

siječanj '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

veljača '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

ožujak '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

travanj '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

svibanj '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

lipanj '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

srpanj '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

kolovoz '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

rujan '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

listopad '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

studenj '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

prosinac '18						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Slika 3. Kalendar prekoračenja GV koncentracija PM_{10} za 24-satno vrijeme usrednjavanja u razdoblju siječanj – veljača 2018. godine na postaji Bijenik prema referentnoj mjernoj metodi (mjeri IMI)

11. KATEGORIZACIJA ZRAKA

Sukladno ugovoru, mjerenja kvalitete zraka u 2018. godini provodila su se u siječnju i veljači 2018. godine.

Validirani mjerni podaci koncentracija onečišćujućih tvari u periodu od 01.01.2018. do 28.02.2018. su analizirani, ali zbog kratkog perioda mjerenja od samo dva mjeseca ne može se provesti kategorizacija kvalitete zraka za niti jednu mjerenu onečišćujuću tvar.

Tablica 7. Statistička obrada mjernih podataka

STATISTIČKA OBRADA MJERNIH REZULTATA NA POSTAJI BIJENIK U PERIODU SIJEČANJ - VELJAČA U 2018. GODINI			
Statistički parametar / Onečišćujuća tvar	*SO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)	PM ₁₀ ref. metoda (µg/m ³)
Minimalna satna vrijednost	0,82	0,00	-
Maximalna satna vrijednost	15,34	77,09	-
Srednja vrijednost satnih vremena usrednjavanja	2,34	18,31	-
Median satnih vremena usrednjavanja	1,84	15,70	-
Percentil 99,73 satnih vremena usrednjavanja	13,41	-	-
Minimalna 24 satna vrijednost	0,94	5,71	5,31
Maximalna 24 satna vrijednost	6,49	28,22	63,69
Srednja vrijednost 24 satnih vremena usrednjavanja	2,35	16,45	26,81
Median 24 satnih vremena usrednjavanja	1,89	15,93	25,10
Percentil 99,2 24 satnih vremena usrednjavanja	6,11	-	-
Percentil 90,4 24 satnih vremena usrednjavanja	-	25,52	43,65
Valjanih rezultata satnih vremena usrednjavanja (%)	98,50	35,80	-
Valjanih rezultata 24 satnih vremena usrednjavanja (%)	96,60	33,90	100,00
Broj prekoračenja satnog GV	0	-	-
Broj prekoračenja 24 satnog GV	0	0	2
Prekoračenje godišnje GV	-	NE	NE
Prekoračenje praga upozorenja	NE	-	-
Pragovi procjene	-	-	-
Kategorija kvalitete zraka	-	-	-

*metode akreditirane prema HRN EN ISO/IEC 17025

Izvrješće izradili:

Vedran Vadić
Vedran Vadić, dipl. ing.

Želić

Željko Celić, ing. el.

PRILOZI

- Prilog 1. Tablični prikaz koncentracija onečišćujućih tvari satnih vremena usrednjavanja
- Prilog 2. Tablični prikaz koncentracija onečišćujućih tvari 24 satnih vremena usrednjavanja
- Prilog 3. Statistička obrada podataka
- Prilog 4. Elektronička verzija izvješća (Ekonerg)
- Prilog 5. Elektronička verzija izvješća (IMI)
- Prilog 6. Tablični prikaz koncentracija onečišćujućih tvari mjerenja kvalitete zraka Instituta za medicinska istraživanja (IMI)